

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เกี่ยวกับการสนับสนุนการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษา และศึกษาการใช้และปัญหาการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบปลายเปิด โดยเก็บข้อมูลจากหัวหน้าคณะทำงานศูนย์วิชาการจังหวัด หัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จำนวนที่ส่งไป 42 ฉบับ ได้รับคืนมา 42 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร จำนวนที่ส่งไป 426 ฉบับ ได้รับคืนมา 342 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.28 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าความถี่ ค่าร้อยละและวิเคราะห์เนื้อหา และนำเสนอผลการวิจัยในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เกี่ยวกับการสนับสนุนการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของหัวหน้าคณะทำงานศูนย์วิชาการจังหวัดและหัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

1. หัวหน้าคณะทำงานศูนย์วิชาการจังหวัดเป็นเพศชาย อายุ

51 ปีขึ้นไปมีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับประสบการณ์หรือความรู้ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นจากการศึกษาเอกสาร ตำรา

2. หัวหน้าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ได้รับประสบการณ์หรือความรู้ เรื่องการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นจากการศึกษาเอกสารตำรา

ตอนที่ 2 การดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เกี่ยวกับการสนับสนุนการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการสอนในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชุมพร

1. ประเภทข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ของศูนย์ วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่า

ศูนย์วิชาการจังหวัด มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ ท้องถิ่นประเภทศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการเรียน การสอน ข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรมพื้นบ้านในท้องถิ่นประเภทโบราณสถาน โบราณวัตถุ ขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น เพลงและการละเล่นพื้นบ้าน และข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนา แผนการสอนประเภทวิธีการทำแผนการสอน สื่อการเรียนการสอนและแนวการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยจัดให้บริการในรูปแบบของเอกสารรายงานผล สิ่งพิมพ์ วัสดุโอบุสไลด์ ซึ่งสามารถนำไปปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเสริมได้ ในการจัดระบบ ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ศูนย์วิชาการจังหวัดมีการกำหนดข้อมูลสารสนเทศ ที่ต้องการ การดำเนินการจัดทำข้อมูล มีการพิจารณาจากความสะดวกคล่องกับจุดประสงค์ของ หลักสูตร และความสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น โดยมีการกำหนด ประเภทข้อมูลตามเนื้อหาของกลุ่มประสบการณ์หรือรายวิชา ตามเนื้อหาของระดับชั้น และ ตามประเภทของสื่อการเรียนการสอน ซึ่งข้อมูลที่จัดทำมีรายละเอียดเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ รายชื่อสื่อการเรียนการสอนที่รวบรวมไว้และรายชื่อสื่อการเรียนการสอนต้นแบบ โดยข้อมูล เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนต้นแบบ มีการจัดเผยแพร่ในลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่าน วัสดุอุปกรณ์และเอกสารความรู้

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ

เกี่ยวกับท้องถิ่นประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียน ครู และข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาแผนการสอนประเภทสื่อการเรียนการสอนในรูปแบบของแผ่นพับ สิ่งพิมพ์ ส่วนข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนต้นแบบ มีการจัดเผยแพร่ในลักษณะวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งสามารถนำไปปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมเสริมได้ สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะวัฒนธรรมพื้นบ้านในท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มี การดำเนินการ ในการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีการกำหนดข้อมูลสารสนเทศที่ต้องการดำเนินการจัดทำข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอน มีการพิจารณาจากการใช้ประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน โดยมีการกำหนดประเภทข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนตามเนื้อหาของกลุ่มประสบการณ์หรือรายวิชาซึ่งข้อมูลที่จัดทำมีรายละเอียดเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์

ปัญหาประเภทข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอน ของ
ศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่า

ศูนย์วิชาการจังหวัด ไม่มีปัญหาในการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่น ประเภทศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี แต่ดำเนินการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรมพื้นบ้านในท้องถิ่นมีปัญหาในเรื่องทรัพยากรบุคคลมีจำนวนจำกัด นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องขาดบุคลากรและขาดการรวบรวมข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ในการจัดทำข้อมูลในลักษณะต่างๆ ขาดความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นและขาดบุคลากรให้คำแนะนำในการจัดทำข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น บุคลากรไม่เพียงพอในการจัดระบบข้อมูล ขาดบุคลากรในการจัดทำข้อมูลสื่อการเรียนการสอนต้นแบบ ในการดำเนินการจัดทำข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาแผนการสอน และในการพิจารณารายละเอียดของสื่อการเรียนการสอนเพื่อจัดทำเป็นข้อมูล ตลอดจนขาดการสำรวจข้อมูลในการกำหนดประเภทข้อมูลและขาดการประสานงานในการจัดทำรายละเอียดของข้อมูล

การจัดทำข้อมูลของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เกี่ยวกับท้องถิ่นประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียน ครู มีปัญหาในเรื่องขาดข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้มีปัญหเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลมีจำนวนจำกัดในการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรมพื้นบ้านในท้องถิ่น ขาดบุคลากรให้คำแนะนำในการจัดทำข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ขาดบุคลากรในการดำเนินการจัดทำข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาแผน

การสอน การจัดทำข้อมูลในลักษณะต่าง ๆ การจัดทำข้อมูลเพื่อการเรียนการสอนต้นแบบและการพิจารณาเพื่อการเรียนการสอนเพื่อจัดทำเป็นข้อมูล บุคลากรไม่เพียงพอในการจัดระบบข้อมูล ขาดการสำรวจข้อมูลในการกำหนดประเภทข้อมูลและขาดการรวบรวมข้อมูลให้เป็นปัจจุบันในการจัดทำรายละเอียดของข้อมูลสารสนเทศ

2. วิจัยดำเนินการหรือลักษณะการให้บริการ ของศูนย์วิชาการ

จังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่า

ศูนย์วิชาการจังหวัด มีการจัดระบบการให้บริการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน โดยจัดทำเป็นเอกสารแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้บริการและจัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยมีการให้บริการสื่อการเรียนการสอนต้นแบบที่ศูนย์วิชาการจังหวัด และจัดให้บริการความรู้โดยการจัดทำเอกสารเผยแพร่จัดประชุมเชิงปฏิบัติการและจัดบริการแนะนำระหว่างมาใช้บริการ สำหรับการดำเนินการให้บริการข้อมูล มีการจัดทำรายชื่อสื่อการเรียนการสอนเผยแพร่และจัดทำหนังสือ สิ่งพิมพ์ เอกสารความรู้ โดยมีการให้บริการข้อมูลในลักษณะของการให้คำแนะนำ ชี้แจง จัดบริการเอกสาร สิ่งพิมพ์และรายชื่อวัสดุอุปกรณ์ ส่วนการให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม ที่นันทนาการในท้องถิ่น จัดให้บริการในลักษณะของหนังสือ แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ วิดีโอเทป สไลด์ ประชุมสัมมนาและให้ความรู้ผ่านสื่อและลักษณะการให้บริการข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นนั้น มีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีชาวบ้าน และให้บริการความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร สำหรับการให้บริการค้นหาข้อมูลมีทั้งการอำนวยความสะดวกให้ค้นหาข้อมูลด้วยตนเองและบริการค้นหาข้อมูลให้ การให้บริการเผยแพร่ข้อมูลมีทั้งวิธีให้บริการข้อมูลโดยตรง ให้บริการผ่านผู้บริหารโรงเรียน ผ่านครูวิชาการโรงเรียนและผ่านครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยมีการประชาสัมพันธ์ในลักษณะของการจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ ประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อและผ่านคณะกรรมการระบบการให้บริการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน-ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ส่วนใหญ่ยังไม่มีการดำเนินการเนื่องจากขาดบุคลากรและขาดความรู้ในการดำเนินการ สำหรับการดำเนินการให้บริการสื่อการเรียนการสอนต้นแบบ มีการจัดให้บริการหมุนเวียนสื่อการเรียนการสอน และการให้บริการความรู้มีการจัดบริการ

แนะนำระหว่างมาใช้บริการ ส่วนการดำเนินการให้บริการข้อมูลมีการจัดทำหนังสือ สิ่งพิมพ์ เอกสารความรู้ โดยมีให้บริการข้อมูลในลักษณะของการให้คำแนะนำ ชี้แจงและบริการ เอกสาร สิ่งพิมพ์ การให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรมพื้นบ้านในท้องถิ่น เป็นการ จัดให้บริการในลักษณะของหนังสือ แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ และลักษณะการให้บริการข้อมูลที่ใช้น การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นนั้น มีการจัดเตรียมแหล่งข้อมูลในท้องถิ่น สำหรับลักษณะการ ให้บริการค้นหาข้อมูล มีการอำนวยความสะดวกให้ค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง มีการให้บริการ เผยแพร่ข้อมูลโดยผ่านทางผู้บริหารโรงเรียนและประชาสัมพันธ์การให้บริการข้อมูลผ่านทาง ครูวิชาการโรงเรียน

ปัญหาวิธีดำเนินการหรือลักษณะการให้บริการ ของศูนย์

วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่า

ปัญหาระบบการให้บริการข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการจังหวัดคือทรัพยากรบุคคลมีจำนวนจำกัด นอกจากนี้ยังมีปัญหาในด้าน ขาดบุคลากรให้บริการนอกสถานที่ ขาดการจัดระบบหมุนเวียนสื่อการเรียนการสอน และสื่อ การเรียนการสอนไม่เพียงพอในการให้บริการสื่อการเรียนการสอนต้นแบบ ขาดความ ร่วมมือและสนับสนุนในการให้บริการความรู้ ขาดบุคลากรในการให้บริการ ขาดการ ประสานงานและขาดงบประมาณในการดำเนินการให้บริการข้อมูล ขาดความร่วมมือและ สนับสนุนในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนในลักษณะต่างๆ ส่วนในการ ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรมพื้นบ้านในท้องถิ่น มีปัญหาในเรื่องขาดความร่วมมือ และสนับสนุนจากโรงเรียน บุคลากรมีภารกิจมาก ไม่มีเวลาและขาดงบประมาณ ในการ ให้บริการข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นมีปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลที่จัดทำไม่เพียงพอ และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาไม่มีเวลา การให้บริการค้นหาข้อมูลมีปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรมี ภารกิจมาก ไม่มีเวลาและขาดบุคลากร สำหรับวิธีการให้บริการเผยแพร่ข้อมูลมีปัญหาเกี่ยว กับบุคลากรมีภารกิจมาก ไม่มีเวลาและขาดการส่งเสริม สนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจน ขาดการประสานงานระหว่างบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์การให้บริการข้อมูล

ปัญหาระบบการให้บริการข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนคือทรัพยากรบุคคลมีจำนวนจำกัด นอกจากนี้ยังมีปัญหา เกี่ยวกับขาดบุคลากรให้บริการนอกสถานที่ในการให้บริการสื่อการเรียนการสอนต้นแบบ -

ขาดวิทยากรในการให้บริการความรู้ และในการให้บริการข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ขาดบุคลากรในการดำเนินการให้บริการข้อมูล ขาดความร่วมมือและสนับสนุนเกี่ยวกับลักษณะการให้บริการข้อมูล บุคลากรมีภารกิจมากไม่มีเวลาในการให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรมพื้นบ้านในท้องถิ่น ในการให้บริการค้นหาข้อมูลตลอดจนวิธีการให้บริการเผยแพร่ข้อมูล และขาดการประสานงานระหว่างบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์การให้บริการข้อมูล

3. ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่า

บุคลากรผู้เกี่ยวข้อง ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนต้นแบบของศูนย์วิชาการจังหวัดได้แก่ คณะทำงานศูนย์วิชาการจังหวัด คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์อำเภอ ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ผู้เกี่ยวข้องได้แก่ คณะทำงานศูนย์วิชาการจังหวัด ผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์อำเภอ สำหรับผู้เกี่ยวข้องในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอน และการประชาสัมพันธ์การให้บริการข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนได้แก่ คณะทำงานศูนย์วิชาการจังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้เกี่ยวข้องในการติดตามผลการใช้ข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนคือคณะทำงานศูนย์วิชาการจังหวัด

บุคลากรผู้เกี่ยวข้องของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนต้นแบบ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอน การให้บริการข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอน และการติดตามผลการใช้ข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนคือ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สำหรับผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์การให้บริการข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนได้แก่ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียน

ปัญหาผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่า

ปัญหาบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน

ต้นแบบของศูนย์วิชาการจังหวัดได้แก่ มีภารกิจมาก ไม่มีเวลาดำเนินการ ในการจัดทำ ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น บุคลากรผู้ เกี่ยวข้องมีปัญหาในเรื่องขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดการประสานงาน ขาดแนวทางใน การค้นคว้าข้อมูล มีภารกิจมากไม่มีเวลาและขาดผู้ให้ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูล สำหรับบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน มีปัญหาในด้านขาดความ รู้ความเข้าใจ ขาดการประสานงาน ขาดทักษะในการให้บริการ และขาดความร่วมมือและ สนับสนุน ปัญหาบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการประชาสัมพันธ์การให้บริการข้อมูลสารสนเทศสื่อ การเรียนการสอนคือขาดความรู้ด้านการประชาสัมพันธ์ ขาดการประสานงาน ขาดแนวทาง ในการให้บริการที่ชัดเจนและขาดทักษะในการให้บริการ และปัญหาบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการ ติดตามผลการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนได้แก่ ขาดความร่วมมือจากบุคลากร ผู้เกี่ยวข้องและขาดความสนใจในการติดตามผล

ปัญหาผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ของศูนย์วิชาการกลุ่ม ๖ โรงเรียนในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนต้นแบบ และการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการ เรียนการสอนที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ส่วนใหญ่ได้แก่ บุคลากรมีภารกิจมาก ไม่มีเวลา สำหรับบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในการให้บริการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการ สอนมีปัญหาในด้านขาดความร่วมมือและสนับสนุน ส่วนการประชาสัมพันธ์การให้บริการข้อมูล สารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน บุคลากรผู้เกี่ยวข้องมีปัญหาในเรื่องขาดแนวทางให้บริการ ที่ชัดเจนและในการติดตามผลการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน มีปัญหาในด้าน ขาดความร่วมมือจากบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง

2. การใช้และปัญหาการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ชุมพร โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของครูประถมศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ ระหว่าง 31-40 ปี มีอายุราชการ 21 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มวิชาที่ ปฏิบัติการสอนคือ ทักษะภาษาไทย เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรระดับท้องถิ่น จากการอบรม

ตอนที่ 2 การใช้และปัญหาการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียน การสอนในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชุมพร

ลักษณะการพัฒนาหลักสูตรของครูประถมศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ เป็นการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมเสริม และการปรับปรุงและ/ หรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

1. การปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรม เสริมของครูประถมศึกษา พบว่า

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีการดำเนินการปรับกิจกรรมการ เรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมเสริม ในกลุ่มประสบการณ์ทักษะภาษาไทย โดยพิจารณา จากความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ในลักษณะของการดำเนินการจัด ทำเอง

ประเภทข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินการประกอบด้วย ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียน ครู โดย ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับบริการ ส่วนใหญ่จัดทำในลักษณะแผ่นพับ สิ่งพิมพ์ จากแหล่งข้อมูลคือ โรงเรียน ห้องสมุด มีการค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง โดยการศึกษาเอกสาร ได้รับบริการ เผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศผ่านผู้บริหารโรงเรียนในลักษณะของเอกสารหลักสูตร มีการเก็บ รวบรวมข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ มาใช้ในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือ

กิจกรรมเสริม

ปัญหาการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือ การจัด

กิจกรรมเสริมของครูประถมศึกษา พบว่า

ปัญหาเกี่ยวกับประเภทข้อมูลสารสนเทศ ที่ใช้ในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมเสริมคือมีข้อมูลไม่ครบประเภท แหล่งข้อมูลสารสนเทศที่ให้บริการส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ ลักษณะการให้บริการข้อมูลสารสนเทศมีปัญหาในด้านขาดวิทยากรให้คำชี้แจง แนะนำ และในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมเสริม มีปัญหาในด้านขาดการแนะนำให้ความรู้ในการนำข้อมูลมาใช้ในการจัดทำแผนการสอน

2. การปรับรายละเอียดของเนื้อหาของครูประถมศึกษาพบว่า

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ไม่มี การดำเนินการปรับรายละเอียดของเนื้อหา เนื่องจากขาดความพร้อมในการดำเนินการ ไม่มีเวลา สำหรับครูประถมศึกษา ที่มีการดำเนินการปรับรายละเอียดของเนื้อหา ส่วนใหญ่ดำเนินการในกลุ่มประสบการณ์ทักษะภาษาไทย โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีการดำเนินการร่วมกับโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ครูวิชาการโรงเรียน

ประเภทข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินการประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียน ครู โดยข้อมูลสารสนเทศที่ให้บริการ ส่วนใหญ่จัดทำในลักษณะแผ่นพับ สิ่งพิมพ์ จากแหล่งข้อมูลคือผู้บริหารโรงเรียน มีการค้นหาข้อมูลด้วยตนเอง โดยการศึกษาเอกสาร ใต้บริการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศผ่านผู้บริหารโรงเรียนในลักษณะของเอกสารหลักสูตร มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ตรงกับความต้องการและครอบคลุมแนวการปรับรายละเอียดของเนื้อหา มาใช้ในการปรับแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาการปรับรายละเอียดของเนื้อหาของครูประถมศึกษา

พบว่า

ปัญหาเกี่ยวกับประเภทข้อมูลสารสนเทศ ที่ใช้ในการปรับ

รายละเอียดของเนื้อหาคือมีข้อมูลไม่ครบประเภท แหล่งข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับบริการ ส่วนใหญ่อยู่ห่างไกล ลักษณะการให้บริการข้อมูลสารสนเทศ มีปัญหาในด้านขาดการจัดระบบให้บริการอย่างทั่วถึง ขาดวิทยากรให้คำชี้แจง แนะนำ และขาดบุคลากรให้บริการวิเคราะห์ข้อมูล ให้คำปรึกษา ในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับรายละเอียดของเนื้อหา ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และขาดความเข้าใจในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำแผนการสอน

3. การปรับปรุง และ/หรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา พบว่า

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ มีการดำเนินการปรับปรุง และ/หรือ เลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ในกลุ่มประสบการณ์ทักษะภาษาไทย โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกับจุดประสงค์ ที่กำหนดไว้ในกลุ่มประสบการณ์ หรือ รายวิชา ซึ่งประเภทสื่อการเรียนการสอนที่ปรับปรุง และ/หรือ เลือกใช้เป็นส่วนใหญ่ได้แก่ แบบฝึกหัด ในลักษณะของการดำเนินการจัดทำเอง

ประเภทข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินการประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียน ครู โดยข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับบริการ ส่วนใหญ่จัดทำในลักษณะแผ่นพับ สิ่งพิมพ์ จากแหล่งข้อมูลคือผู้บริหารโรงเรียน มีการค้นหาข้อมูลด้วยตนเองโดยการศึกษาเอกสาร ได้รับการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศผ่านผู้บริหารโรงเรียนในลักษณะของเอกสาร แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุมแนวการปรับปรุง หรือ เลือกใช้สื่อการเรียนการสอน มาใช้ในการพิจารณาแนวทางในการปรับปรุง หรือ เลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

ปัญหาการปรับปรุงและ/หรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา พบว่า

ปัญหาเกี่ยวกับประเภทข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการปรับปรุง และ/หรือ เลือกใช้สื่อการเรียนการสอน คือข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนไม่ชัดเจน แหล่งข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับบริการส่วนใหญ่ไม่เพียงพอ ลักษณะการให้บริการข้อมูลสารสนเทศมีปัญหาในด้านขาดวิทยากรให้คำชี้แจง แนะนำ ในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้

ในการปรับปรุง และ/หรือ เลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านขาดการ
แนะนำให้ความรู้ ในการพิจารณารายละเอียดของสื่อการเรียนการสอน

4. การจัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ของครูประถมศึกษา

พบว่า

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินการจัดทำสื่อการเรียนการสอน
เรียนการสอนขึ้นมา เนื่องจากขาดความพร้อม สำหรับครูประถมศึกษาที่มีการดำเนินการ
ส่วนใหญ่ดำเนินการ ในกลุ่มประสบการณ์ทักษะภาษาไทย โดยพิจารณาจากความสอดคล้อง
กับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งประเภทสื่อการเรียนการสอนที่จัดทำขึ้นมา ส่วน
ใหญ่ได้แก่แบบฝึกหัด ในลักษณะของการดำเนินการจัดทำเอง

ประเภทข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินการประกอบด้วย ข้อมูล
เกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียน ครู โดย
ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับบริการส่วนใหญ่จัดทำในลักษณะแผ่นพับ สิ่งพิมพ์ จากแหล่งข้อมูลคือ
โรงเรียน ห้องสมุด มีการค้นหาข้อมูลด้วยตนเองโดยการศึกษาเอกสาร ได้รับการเผยแพร่
แพร่ข้อมูลสารสนเทศผ่านผู้บริหารโรงเรียนในลักษณะของเอกสาร แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ มีการ
เก็บรวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุมแนวการจัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นมาใช้ในการทดลอง
ใช้สื่อการเรียนการสอน

ปัญหาการจัดทำสื่อการเรียนการสอนใหม่ของครูประถมศึกษา
ศึกษา พบว่า

ปัญหาเกี่ยวกับประเภทข้อมูลสารสนเทศ ที่ใช้ในการจัดทำ
สื่อการเรียนการสอน คือขาดข้อมูลที่จำเป็นในการกำหนดโครงสร้างสื่อการเรียนการสอน
แหล่งข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับบริการส่วนใหญ่ มีปัญหาในด้านขาดแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น
ลักษณะการได้รับบริการข้อมูลสารสนเทศ มีปัญหาในด้านขาดการจัดระบบให้บริการอย่าง
ทั่วถึง ในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนขึ้นมา ส่วนใหญ่
มีปัญหาในด้านขาดความเข้าใจในการใช้เกณฑ์การจัดทำสื่อการเรียนการสอน

5. การจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ ของครู

ครูประถมศึกษา พบว่า

ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ ไม่มีการดำเนินการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ เนื่องจากขาดความพร้อม ขาดความรู้ในการดำเนินการ สำหรับครูประถมศึกษา ที่มีการดำเนินการ ส่วนใหญ่ดำเนินการ ในกลุ่มประสบการณ์ทักษะภาษาไทย โดยพิจารณาจากความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นและความสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแม่บท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการจัดทำแผนการสอน ในลักษณะของการดำเนินการจัดทำเอง

ประเภทข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินการประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียน ครู โดยข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับบริการส่วนใหญ่จัดทำในลักษณะแผ่นพับ สิ่งพิมพ์ จากแหล่งข้อมูลคือ โรงเรียน ห้องสมุด มีการค้นหาข้อมูลด้วยตนเองโดยการศึกษาเอกสาร ได้รับการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศผ่านผู้บริหารโรงเรียนในลักษณะของเอกสารหลักสูตร มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ มาใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา คาบเวลา

ปัญหาการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ของ

ครูประถมศึกษา พบว่า

ปัญหาเกี่ยวกับประเภทข้อมูลสารสนเทศ ที่ใช้ในการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ คือขาดข้อมูลเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ แหล่งข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับบริการส่วนใหญ่ มีปัญหาในด้านขาดแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น ลักษณะการได้รับบริการข้อมูลสารสนเทศ มีปัญหาในด้านขาดการจัดระบบให้บริการอย่างทั่วถึง ในการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำคำอธิบายหรือรายวิชาเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ ส่วนใหญ่มีปัญหาในด้านขาดทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น และขาดการแนะนำให้ความรู้ในการเขียนคำอธิบาย และจัดทำเอกสาร

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ชุมพร มีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. การดำเนินงานและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์ วิชาการกลุ่มโรงเรียน เกี่ยวกับการสนับสนุนการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียน การสอน ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชุมพร

1.1 ประเภทและปัญหาประเภทข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน - ของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ประเภทข้อมูลที่ ศูนย์วิชาการจังหวัดจัดทำ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นด้านศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่น ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน โรงเรียน ครู ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลด้านการศึกษาและด้านสังคม วัฒนธรรม ที่กรม วิชาการ (2538) กล่าวว่า เป็นข้อมูลที่ควรนำมาวิเคราะห์แนวโน้มของการพัฒนาสังคมที่ ท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่ ซึ่งจะช่วยให้ท้องถิ่นทราบถึงแนวทางที่จะพัฒนาและข้อจำกัด ที่อาจเป็น อุปสรรคต่อการพัฒนา การศึกษาแนวโน้มของการพัฒนาเป็นกิจกรรมหนึ่งของการวางแผน อย่างมียุทธศาสตร์ ซึ่งการดำเนินงานเพื่อพัฒนาเช่นการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น จึงควร มีการดำเนินการเช่นเดียวกันเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความต้องการ ของท้องถิ่นโดยตรง

ดังนั้นศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ควรได้มี การศึกษาและจัดทำข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความ ต้องการของท้องถิ่น ดังที่กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) ระบุบทบาทของศูนย์วิชาการจังหวัดว่า ควรสร้างสายงานส่งเสริมการพัฒนา หลักสูตรระดับท้องถิ่นโดยปฏิบัติงานหลักเช่น ศึกษา สืบค้น วิเคราะห์สภาพท้องถิ่น ทั้งโดย ภาพรวมและเฉพาะท้องถิ่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ตลอดจนสภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น ชุมชนต่าง ๆ จัดเก็บอย่างเป็นระบบ และภารกิจงานวิชาการ

ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) ระบุว่า จัดทำสถิติข้อมูลที่จำเป็นเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมเรียนการสอน

เมื่อพิจารณาปัญหาการดำเนินงานเกี่ยวกับประเภทข้อมูล ของศูนย์ วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่าส่วนใหญ่เป็นปัญหาด้านบุคลากรไม่ เพียงพอในการดำเนินการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ และขาดบุคลากรในการจัดทำข้อมูลสื่อ การเรียนการสอนต้นแบบและในการพิจารณาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีผลต่อการกำหนด ประเภทข้อมูลก็คือขาดการสำรวจข้อมูล นอกจากนี้บุคลากรในศูนย์วิชาการจังหวัดยังมีปัญหา ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอน ที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น คือขาดความรู้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นและขาดบุคลากรให้คำแนะนำ เช่นเดียวกับ ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรให้การสนับสนุนด้านการ จัดสรรบุคลากรให้เพียงพอและควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็น กำลังสำคัญในการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่เสนาะ ดิยาวี (2537) กล่าวว่าประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ขององค์การย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของบุคคลผู้ปฏิบัติงานอยู่ในองค์การนั้น

1.2 วิธีดำเนินการหรือลักษณะการให้บริการและปัญหาวิธีดำเนินการหรือ ลักษณะการให้บริการของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนยังไม่มีมีการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการให้บริการข้อมูล สารสนเทศสื่อการเรียนการสอน ขณะที่ศูนย์วิชาการจังหวัดมีการดำเนินการเพียงจัดทำ เอกสารแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการให้บริการ และจัดบริการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนเท่านั้น เนื่องจากปัญหาสำคัญคือทรัพยากรบุคคลมีจำนวนจำกัด และจากผลการ วิจัยที่พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการให้บริการของศูนย์วิชาการจังหวัดได้แก่คณะทำงานศูนย์ วิชาการจังหวัดและศึกษานิเทศก์อำเภอ ส่วนศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีเพียงคณะทำงาน เท่านั้น ซึ่งนอกจากจะต้องปฏิบัติงานตามหน้าที่ประจำแล้ว ยังต้องดำเนินงานของศูนย์ วิชาการอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับที่เทพา สำเร็จ (2531) พบปัญหาในการสรรหาบุคลากรที่ มีความรู้ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น แนวทางหนึ่งซึ่งน่าจะช่วยลดปัญหาได้ก็คือ

ศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ควรจะได้มีการจัดระบบการเก็บข้อมูลที่ง่ายและสะดวกต่อการค้นหา เป็นการช่วยประหยัดเวลาผู้ให้บริการและผู้รับบริการได้เป็นอย่างดี ดังที่ชโรมาใจ ภิงคารวัฒน์และสุรพล หวังดี (2531) กล่าวถึงการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศว่าหมายถึง การจัดระเบียบข้อมูลและสารสนเทศให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทันทีที่ต้องการใช้ โดยอาจจัดทำในลักษณะแฟ้มข้อมูล โดยแยกเป็นแฟ้มข้อมูลโรงเรียน แฟ้มข้อมูลกลุ่มโรงเรียน เป็นต้น หรืออาจจัดเก็บโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และไม่ว่าจะจัดเก็บในระบบใด สิ่งที่ต้องคำนึงคือ ความสะดวกและคล่องตัวในการนำมาใช้ประโยชน์ในเวลาที่ต้องการ

ลักษณะการให้บริการข้อมูลสารสนเทศส่วนใหญ่ ของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนพบว่าเป็นการบริการให้คำแนะนำ ชี้แจงและเอกสารสิ่งพิมพ์เมื่อพิจารณาถึงปัญหาที่พบว่าขาดความร่วมมือและสนับสนุน ซึ่งปัญหาดังกล่าวอาจส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมายหรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังที่กองพัฒนาบุคคล สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536) กล่าวถึงการบริหารงานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาว่า เป็นการบริหารความร่วมมือจากสมาชิก การดำเนินงานกลุ่มโรงเรียนจะสามารถเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตัวสมาชิกกลุ่มโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนควรสร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือ

ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงควรมีบทบาทสำคัญ ในการประสานความร่วมมือระหว่างศูนย์วิชาการจังหวัด ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน กับครูผู้สอนโดยเป็นทั้งผู้ให้ข้อมูล ให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนส่งเสริม สนับสนุนให้มีการใช้บริการจากศูนย์วิชาการ และติดตามผลเพื่อให้ความช่วยเหลือ สอดคล้องกับที่เทพา สำเร็จ(2531) กล่าวถึงการดำเนินงานของศูนย์วิชาการว่าผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ ควรให้ความสำคัญติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์วิชาการทุกระยะ ตระหนักถึงบทบาทที่สำคัญของศูนย์วิชาการในการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา

1.3 ผู้เกี่ยวข้องและปัญหาผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนโรงเรียนในการสนับสนุนการให้

ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการศูนย์วิชาการจังหวัด คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์อำเภอ ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536) กล่าวว่าตามระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในศูนย์วิชาการที่จัดขึ้นนี้มีหน่วยงาน 4 ระดับที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกันในการดำเนินการและประสานงานได้แก่กลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ผู้วิจัยเห็นว่าบุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการทำให้ความรู้เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่สำคัญอีกกลุ่มหนึ่งได้แก่ ผู้รู้ในท้องถิ่น ซึ่งอาจเป็นนักเรียน ผู้ปกครองหรือประชาชน ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของชุมชนในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะเป็นแนวทางการพัฒนาหลักสูตรได้ตามความต้องการและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นต่อไป ดังที่กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวว่าผลจากการจัดการศึกษาของโรงเรียนแต่ละโรงเรียน จะส่งผลโดยตรงต่อชุมชน โรงเรียนจึงเป็นหน่วยงานทางการศึกษา ที่จะสามารถตอบสนองความต้องการทางการศึกษาแก่ชุมชนหรือท้องถิ่นที่ตั้งโรงเรียนมากที่สุด

ดังนั้นจึงควรได้มีการสำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับผู้รู้ในท้องถิ่นซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในชุมชนหรือท้องถิ่น ดังที่กรมวิชาการ (2538) กล่าวถึงข้อมูลด้านทรัพยากรมนุษย์ ว่าเป็นข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรและทรัพยากรบุคคลจากภายนอกที่มีความรู้ ความสามารถหรือความชำนาญพิเศษด้านต่าง ๆ ที่สามารถช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของท้องถิ่น เป็นผู้รู้ ผู้ชำนาญการในสาขาอาชีพศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา วิทยากรต่าง ๆ และบุคคลสำคัญในท้องถิ่น

เมื่อพิจารณาปัญหาผู้เกี่ยวข้อง ในการจัดทำสื่อการเรียนการสอนต้นแบบ และในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนที่สอดคล้องกันก็คือ มีภารกิจมาก ไม่มีเวลา ส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านขาดการประสานงานหรือขาดความร่วมมือสนับสนุนได้ จะเห็นได้

ว่า บุคลากรผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ต้องรับภาระงานหลายด้านในเวลาเดียวกัน ย่อมทำให้ประสิทธิภาพของงานลดน้อยลงได้ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรรักษาความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว โดยจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับงานที่ต้องรับผิดชอบ ดังที่เสนาะ ดิเยาว์ (2537) กล่าวถึงการบริหารงานบุคคลว่า เป็นเรื่องของการหาคนที่มีความรู้ความสามารถตรงกับที่องค์การต้องการเข้ามาทำงาน ใช้คนให้ถูกวิธี เพื่อจะได้นำเอาความดีที่มีอยู่ในตัวออกมาอุทิศให้กับงานและบำรุงรักษาให้คนดีมีความสามารถอยู่ทำงานกับองค์การให้นานที่สุด โดยยึดถือประสิทธิภาพของงานเป็นพื้นฐาน

2. การใช้และปัญหาการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพรผลการวิจัยพบว่า ลักษณะการพัฒนาหลักสูตรที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ดำเนินการได้แก่ การปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมเสริม และการปรับปรุงและ/หรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

การปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือ การจัดกิจกรรมเสริมและปัญหา และการปรับปรุงและ/หรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนและปัญหา ผลการวิจัยพบว่า ประเภทข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการดำเนินการ ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียน ครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนได้จัดทำข้อมูลดังกล่าวไว้บริการ

ผู้วิจัยเห็นว่าครูสามารถใช้ข้อมูลดังกล่าว เป็นแนวทางในการตัดสินใจได้ว่าควรปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเสริมอย่างไร หรือปรับปรุงและ/หรือเลือกใช้สื่อชนิดใดที่จะช่วยแก้ปัญหาผลการเรียนของนักเรียนได้ โรงเรียนและครูมีความพร้อมหรืออุปสรรคในการพัฒนาหลักสูตรหรือไม่ ดังที่กรมวิชาการ(2538)กล่าวถึงการวิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียนว่า เป็นการศึกษาและหาข้อสรุปถึง ความสามารถของโรงเรียนว่า มีขีดความสามารถในการดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ทั้งในด้านความพร้อมของบุคลากร ทรัพยากร การสนับสนุนจากชุมชน และการดำเนินโครงการอื่นๆ โรงเรียนมีจุดเด่นและจุดด้อยหรืออุปสรรคในเรื่องใด ซึ่งจะช่วยให้

ตัดสินใจ เลือกแนวปฏิบัติในการพัฒนาที่เหมาะสมและมีผลสำเร็จ

ดังนั้นศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ควรจะได้มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องความพร้อมของโรงเรียนภายในกลุ่ม เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาพิจารณาถึงความเหมาะสมในการดำเนินโครงการพัฒนา เช่นโครงการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นซึ่งใช้ร่วมกันกับโรงเรียนภายในกลุ่มได้ตามภารกิจงานวิชาการ ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) ระบุไว้ในเรื่องการปฏิบัติงานวิชาการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการกลุ่มมอบหมายเช่น การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรท้องถิ่นซึ่งใช้กับโรงเรียนภายในกลุ่ม

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาประเภทข้อมูลที่ใช้ในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมเสริม พบว่ามีข้อมูลไม่ครบประเภท และในการปรับปรุงและ/หรือเลือกซื้อสื่อการเรียนการสอน ก็พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลสื่อการเรียนการสอนไม่ชัดเจน ซึ่งน่าจะเกิดจากปัญหาที่พบว่า ศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนขาดการประสานงาน ขาดการรวบรวมข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

ผู้วิจัยเห็นว่าศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรได้มีการประสานงานกับโรงเรียนในกลุ่ม ในการสำรวจความต้องการใช้ข้อมูลประเภทต่าง ๆ ที่เหมาะสมและชัดเจนเพียงพอในการนำมาพัฒนาการเรียนการสอน ดังที่ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์และสุรพล หวังดี (2531) กล่าวถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลว่า การกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ประโยชน์ ทำให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมเรื่องและประเด็นที่จำเป็นต้องใช้และตรงตามความต้องการ ซึ่งการกำหนดข้อมูลที่ต้องการอาจกระทำได้หลายวิธีเช่น เชิญผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ เป็นผู้กำหนดข้อมูล หรือให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูล เป็นผู้กำหนดเป็นต้น จะเลือกใช้ลักษณะใดขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อมูลที่จะเก็บ

แหล่งข้อมูลที่ได้รับบริการ พบว่าส่วนใหญ่เป็นโรงเรียน ห้องสมุด และผู้บริหารโรงเรียนและประเภทข้อมูลที่ได้รับบริการ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่น ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงปัญหาก็พบว่าแหล่งข้อมูลไม่เพียงพอ ผู้วิจัยเห็นว่าแหล่งข้อมูลที่ได้รับบริการจำกัดอยู่เพียงในบริเวณโรงเรียนเท่านั้น น่าจะได้มีการพิจารณาแหล่งข้อมูลที่อยู่ในชุมชนหรือท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม ดังจะเห็นได้จากกรณีที่กรมวิชาการ (2538) กล่าวถึงแหล่งข้อมูล

ว่า ข้อมูลท้องถิ่นในระดับอำเภอ จังหวัดหรือบริเวณโรงเรียน สามารถค้นหาหรือศึกษาได้จากบุคคลได้แก่ นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชาวบ้าน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เจ้าอาวาส สมาชิกสภาจังหวัดและจากเอกสารหรือสื่อมวลชนได้แก่ หนังสือพิมพ์ วารสาร และรายการทางวิทยุกระจายเสียง เป็นต้น

ดังนั้นควรมีการประสานงานระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ศูนย์วิชาการจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแนะนำแหล่งข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน หรือชุมชนซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับโรงเรียน ดังที่กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงบทบาทของศูนย์วิชาการจังหวัดในการประสานงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหน่วยงานที่มีข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อรับทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นและข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้านที่สำรวจพบใหม่เผยแพร่ และให้ความรู้แก่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้สามารถจัดทำโครงการ และดำเนินการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นโดยภูมิปัญญาชาวบ้าน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลักษณะการได้รับบริการข้อมูลสารสนเทศที่จัดทำ พบว่าส่วนใหญ่ได้รับบริการในลักษณะของเอกสารหลักสูตร เอกสาร แผ่นพับ สิ่งพิมพ์ และมีปัญหาในด้านขาดวิทยากรให้คำชี้แจง แนะนำ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงลักษณะการให้บริการของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนพบว่ามีบริการให้คำแนะนำ ให้ความรู้เผยแพร่ ข้อมูลตลอดจนเอกสาร สิ่งพิมพ์และสื่อการเรียนการสอน การที่ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับบริการในเรื่องวิทยากรที่ให้คำชี้แจง แนะนำ อาจเกิดจากการที่ศูนย์วิชาการขาดบุคลากร บุคลากรมีภารกิจมาก ไม่มีเวลา

ดังนั้นศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรส่งเสริมให้บุคลากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอนโดยให้โรงเรียนสรรหาครูผู้สอนภายในโรงเรียน ผู้ปกครองตลอดจนประชาชนที่มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเป็นวิทยากรให้คำแนะนำ ให้ความรู้แก่ครูและนักเรียน และรวบรวมรายชื่อ พร้อมทั้งความสามารถ จัดเก็บเป็นข้อมูลในระดับโรงเรียน น่าจะทำให้ได้ผู้ให้คำแนะนำที่ตรงกับความต้องการและเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนอย่างแท้จริงซึ่งสอดคล้องกับที่สุรชาติพิทย์ งามนิล (2537)

พบว่าโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำทรัพยากรบุคคลซึ่งได้แก่บุคลากรภายในโรงเรียนและพ่อแม่ ผู้ปกครองนักเรียนที่มีความรู้ ความสามารถ มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น โดยการเชิญมาเป็นผู้ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะ และเป็นผู้ให้ความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) ได้เสนอแนวคิดในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรแนวทางหนึ่งคือ โรงเรียนเชิญเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน ได้แก่ ปรชาษฐ์ชาวบ้านหรือปัญญาชนชาวบ้าน ช่างเทคนิคชาวบ้านหรือช่างฝีมือชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน

การนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการจัดกิจกรรมเสริม พบว่า มีการนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมเสริม โดยพบปัญหาว่าขาดการแนะนำให้ความรู้ในการนำข้อมูลมาจัดทำแผนการสอน เมื่อพิจารณาถึงประเภทข้อมูลสารสนเทศที่จัดให้บริการในการพัฒนาแผนการสอน พบว่าศูนย์วิชาการจังหวัดมีการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการทำแผนการสอน สื่อการเรียนการสอน และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แสดงว่า แม้ศูนย์วิชาการจังหวัดจะมีการจัดทำข้อมูลดังกล่าวเผยแพร่ แต่ครูประถมศึกษายังคงต้องการได้รับการคำแนะนำในการนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำแผนการสอน และในการปรับปรุงและ/หรือเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน มีการนำข้อมูลมาใช้ในการพิจารณาแนวทางในการปรับปรุง และ/หรือ เลือกใช้สื่อการเรียนการสอน โดยประเภทข้อมูลสารสนเทศที่จัดให้บริการ พบว่าศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนมีการจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน แต่เมื่อพิจารณาถึงปัญหาการนำข้อมูลมาใช้พบว่า ขาดการแนะนำให้ความรู้ในการพิจารณารายละเอียดของสื่อการเรียนการสอน

จะเห็นได้ว่าการจัดเตรียมข้อมูลให้สามารถตอบสนองความต้องการของครูได้ในระดับหนึ่ง แต่การนำไปปฏิบัติยังคงต้องการได้รับการแนะนำให้ความรู้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องติดตามผลการใช้ข้อมูลและแนะนำให้ความรู้ จนสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการปรับกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมเสริม และการปรับปรุงและ/หรือ เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงบทบาท

ของศูนย์วิชาการจังหวัดว่า ควรสร้างสายงานส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นขึ้น โดยปฏิบัติงานหลักได้แก่ เผยแพร่และให้ความรู้แก่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน เพื่อส่งเสริมให้สามารถจัดทำโครงการ และดำเนินการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นโดย ภูมิปัญญาชาวบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ นิเทศ ติดตามประเมินผลการดำเนินการพัฒนา หลักสูตรระดับท้องถิ่นโดยภูมิปัญญาชาวบ้านของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ควรมีนโยบายด้านการจัดสรรและพัฒนาบุคลากรที่ดำเนินงานในศูนย์วิชาการ อย่างชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ศูนย์วิชาการจังหวัดชุมพร

1. ควรมีการเพิ่มและพัฒนาบุคลากร ในศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
2. ควรศึกษาความต้องการในการใช้ข้อมูลของครูประถมศึกษา ติดตามผลและ แนะนำให้ความรู้จนสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้
3. ควรดำเนินการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน เพื่อเผยแพร่แก่ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน
4. ควรมีการศึกษาและจัดทำข้อมูลที่จำเป็น ต่อการพัฒนาหลักสูตรตาม ความต้องการของท้องถิ่น

ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

1. ควรมีการปรึกษาหารือร่วมกับโรงเรียนภายในกลุ่ม เพื่อหาแนวทางในการ จัดสรรบุคลากร เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพ

2. ควรศึกษาความต้องการในการใช้ข้อมูลของครูประถมศึกษา ติดตามผลการใช้ข้อมูล ให้คำแนะนำจนสามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ได้
3. ควรพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนเพื่อความสะดวกในการให้บริการ
4. ควรมีการสำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับผู้รู้ในท้องถิ่น แหล่งข้อมูลตลอดจนวิธีการนำเอาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาในท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน

โรงเรียน

1. ควรจัดให้มีการประสานงานระหว่างโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ศูนย์วิชาการจังหวัด ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแนะนำแหล่งข้อมูลหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน
2. ควรสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์วิชาการตลอดจนส่งเสริมและประสานงานให้มีการให้บริการอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาการสนับสนุนการใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศสื่อการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา